

സാമൂഹ്യ ആഘാത പഠനം

കേരള സർക്കാരിന് കീഴിൽ സൗത്ത് സോൺ കൾച്ചറൽ സെന്ററിനു വേണ്ടി സബ്സെന്ററിനെയും കൾച്ചറൽ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിനെയും നിർമ്മാണം
(പിണറായി വില്ലേജ്)

ഡ്രാഫ്റ്റ് റിപ്പോർട്ട്

സെന്റർ ഫോർ മാനേജ്മെന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ്

തിരുവനന്തപുരം

ഉള്ളടക്കം

അദ്ധ്യായം	ശീർഷകം	പേജ് നമ്പർ
	സംഗ്രഹം	
1	പദ്ധതിയുടെ വിശദമായ വിവരണം	1
2	പഠന രീതിയും മാർഗ്ഗവും	4
3	ഭൂമി അവലോകനം	6
4	കണക്കെടുപ്പും മുല്യനിർണ്ണയവും	8
5	സാമൂഹ്യ സാമ്പത്തിക സാംസ്കാരിക വിവരണം	14
6	സാമൂഹ്യആഘാതഘടകരീക്കൽ രൂപരേഖ	18
	അനുബന്ധം	26

അധ്യായം 1

പദ്ധതിയുടെ വിശദമായ വിവരണം

പാരിസ്ഥിതികവും, സാമ്പത്തികവും സാമൂഹ്യപരവുമായി മനുഷ്യന്റെ ജീവിത നിലവാരത്തെ ഉയർത്തുന്നതും അതിനെ വളരാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതുമായ പ്രവർത്തിയെയാണ് വികസനം എന്നതുകൊണ്ട് നിർവചിക്കുന്നത്. എന്നിരുന്നാലും മാറ്റങ്ങൾ കാരണം ഉണ്ടായേക്കാവുന്ന ആഘാതം പരിസ്ഥിതിയെയും മനുഷ്യന്റെ ആരോഗ്യത്തെയും സാമൂഹ്യ ചുറ്റുപാടുകളെയും ബാധിക്കുവാൻ സാധ്യതയുണ്ട്. വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾ മൂലം ഉണ്ടായേക്കാവുന്ന ആഘാതത്തെ തിട്ടപ്പെടുത്തുന്നതിനും അതിനെ അതിജീവിക്കുന്നതിനും സാമൂഹ്യ ആഘാത പഠനം വലിയ പങ്കുവഹിക്കുന്നു.

വിവിധ പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടായേക്കാവുന്ന പ്രത്യാഘാതത്തെ കുറിച്ച് ഒരു വിലയിരുത്തൽ നടത്തുവാനും അതിനെ ഫലപ്രദമായി അതിജീവിക്കുവാനും സാമൂഹ്യ ആഘാതം മുൻകൂട്ടി കാണുവാനും അതിനെ ലഘൂകരിക്കുവാനും സഹായിക്കുന്ന അനവധി മാർഗ്ഗങ്ങൾ സാമൂഹ്യ ആഘാത പഠനത്തിലൂടെ കണ്ടെത്താൻ സാധിക്കും. പദ്ധതി ബാധിതരെ തിരിച്ചറിയുവാനും അവരുടെ ആവശ്യങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കുവാനും ഇതിലൂടെ സാധിക്കുന്നു. പഠനത്തിന്റെ പൂർണ്ണതയ്ക്കുവേണ്ടി പല ഘട്ടങ്ങളായി ആഘാത പഠനം നടത്തുന്നു. വീടുകൾ, സമൂഹം തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവയെ കേന്ദ്രീകരിച്ച് പല തലങ്ങളിലായി പഠനം നടത്തും. പുനരധിവാസ രൂപരേഖയ്ക്ക് ഈ രീതിയിൽ ഉള്ള പഠനം ശക്തമായ അടിത്തറ നൽകും.

കണ്ണൂരിൽ സൗത്ത് സോൺ കൾച്ചറൽ സെന്ററിനായുള്ള സബ്സെന്ററും കൾച്ചറൽ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂഷനും സ്ഥാപിക്കുന്നതിനായി സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കേണ്ടതായുണ്ട്. സൗത്ത് സോൺ കൾച്ചറൽ സെന്ററിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കണ്ണൂരിലേക്കും സമീപ പ്രദേശങ്ങളിലേക്കും വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള പദ്ധതിയാണിത്. തദ്ദേശീയ സംസ്കാരത്തെ ഗ്രാമീണ ജനതയിലേക്കും, നിരലംബരായ ആളുകളിലേക്കും തുടങ്ങി ധാരാളം ആളുകളിലേക്ക് എത്തിക്കുന്നതിനും, നമ്മുടെ രാജ്യത്തെ സാംസ്കാരിക വൈവിധ്യങ്ങൾ ഇവരെ മനസ്സിലാക്കിപ്പിക്കുവാനും, അനുഭവിപ്പിക്കുവാനും, പഠിപ്പിക്കുവാനും, ആസ്വദിപ്പിക്കുവാനുമാണ് സൗത്ത് സോൺ കൾച്ചറൽ സെന്റർ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നത്.

പദ്ധതിയുടെ യുക്തിയുക്തത

സൗത്ത് സോൺ കൾച്ചറൽ സെന്ററിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിനായുള്ളതാണ് നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി. കേരള സർക്കാർ കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ പിണറായി വില്ലേജിൽ നിന്നും ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കാനുള്ള തീരുമാനം സ്വീകരിച്ചത് ഈ പശ്ചാത്തലത്തിലാണ്. തദ്ദേശീയ സംസ്കാര

സെന്റർ ഫോർ മാനേജ്മെന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ്, തിരുവനന്തപുരം

രത്തെ ഗ്രാമീണ ജനതയിലേക്കും, നിരാലംബരായ ആളുകളിലേക്കും തുടങ്ങി ധാരാളം ആളുകളിലേക്ക് എത്തിക്കുന്നതിനും, നമ്മുടെ രാജ്യത്തെ സാംസ്കാരിക വൈവിധ്യങ്ങൾ ഇവരെ മനസ്സിലാക്കിപ്പിക്കുവാനും, അനുഭവിപ്പിക്കുവാനും, പഠിപ്പിക്കുവാനും, ആസ്വദിപ്പിക്കുവാനുമാണ് സൗത്ത് സോൺ കൾച്ചറൽ സെന്റർ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നത്.

സൗത്ത് സോൺ കൾച്ചറൽ സെന്ററിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി 16/08/2019 തീയതിയിലെ No. 49/2019/RD കേരള സർക്കാർ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ഉത്തരവ് പ്രകാരം കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ പിണറായി വില്ലേജിൽനിന്നും മൊത്തം 13.62 ഏക്കർ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനും പുനരധിവാസത്തിനും റീസെറ്റിൽമെന്റിനും ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013, ഗവൺമെന്റ് ഓഫ് ഇന്ത്യ, പ്രകാരം സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനു മുൻപ് സാമൂഹ്യ ആഘാത പഠനം അനുശാസിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിലാണ് 13.62 ഏക്കർ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് സാമൂഹ്യ ആഘാത പഠനം നടത്തുവാനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ കണ്ണൂർ കളക്ടർ ക്ഷണിച്ചത്.

പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ

ഏറ്റെടുക്കേണ്ട ഭൂമി കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ തലശ്ശേരി താലൂക്കിൽപ്പെട്ട പിണറായി വില്ലേജിൽ 13.62 ഏക്കർ സ്ഥലത്ത് പരന്നു കിടക്കുന്നു. നിലവിൽ ഈ സ്ഥലം കാർഷികപരമായ ആവശ്യങ്ങൾക്കായി ഉപയോഗിക്കുന്നു. തെങ്ങുകളും കവുങ്ങുകളുമാണ് ഈ സ്ഥലത്തെ പ്രധാന കൃഷി. എന്നിരുന്നാലും പ്രദേശത്ത് ഉപ്പു വെള്ളത്തിന്റെ സാന്നിധ്യം ഉള്ളതിനാൽ മറ്റു കൃഷികൾ ഇപ്പോൾ ചെയ്യുന്നില്ല. പ്രദേശത്ത് കാണപ്പെട്ടു വരുന്ന കണ്ടൽക്കാടുകളുടെ സംരക്ഷണം ബന്ധപ്പെട്ട അധികാരികൾ കണക്കിലെടുക്കേണ്ടതാണ്. കൂടാതെ, അഞ്ചരക്കണ്ടി പുഴയും ഈ പ്രദേശത്തിനടുത്തുകൂടിയാണ് ഒഴുകുന്നത്.

നിയമവശം

ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിലും പുനരധിവാസത്തിലും റീസെറ്റിൽമെന്റിലും ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 (RFCTLARR Act 2013) നും ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുന:സ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ആക്റ്റും ചട്ടങ്ങളും, 2015 (കേരളം) നും അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്കായി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുവാനുള്ള തീരുമാനം നിലവിലുവന്നിട്ടുള്ളത്.

ചിത്രം. 1.1: പദ്ധതിപ്രദേശത്തിന്റെ ചിത്രം

അധ്യായം 2

പഠനരീതിയും മാർഗ്ഗവും

പശ്ചാത്തലം

കണ്ണൂരിൽ സൗത്ത് സോൺ കൾച്ചറൽ സെന്ററിനായുള്ള സബ്സെന്ററും കൾച്ചറൽ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂഷനും വികസിപ്പിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി, 16/08/2019 തീയതിയിലെ No. 49/2019/RD കേരള സർക്കാർ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ഉത്തരവ് പ്രകാരം കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ പിണറായി വില്ലേജിൽനിന്നും മൊത്തം 13.62 ഏക്കർ ഭൂമി ഏടുക്കുന്നതിന് അനുമതി നൽകി. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിലും പുനരധിവാസത്തിലും റീസെറ്റിൽമെന്റിലും ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കുമുള്ള അവകാശ നിയമം (RFCTLARR Act)2013 പ്രകാരം ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനു മുമ്പായി സാമൂഹ്യ ആഘാത പഠനത്തിന്റെ നടത്തിപ്പ് കേന്ദ്ര സർക്കാർ നിർബന്ധമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. തദ്ദേശസരത്തിൽ സാമൂഹ്യ ആഘാത പഠനം നടത്തുവാനും ആഘാത ലഘൂകരണ രൂപരേഖ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായും തിരുവനന്തപുരത്തെ സെന്റർ ഫോർ മാനേജ്മെന്റ് ഡെവലപ്മെന്റിന് അനുവാദം നൽകി ഉത്തരവായി.

പഠന സംഘം

പഠന സംഘത്തിലെ അംഗങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള വിശദാംശങ്ങൾ അനുബന്ധത്തിൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

പഠനത്തിന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ

കണ്ണൂരിൽ സൗത്ത് സോൺ കൾച്ചറൽ സെന്ററിന്റെ വികസനങ്ങൾക്ക് വേണ്ടിയുള്ള നിർദ്ദിഷ്ട സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കലിന്റെ സാമൂഹ്യവും സാമ്പത്തികവുമായ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ കണ്ടെത്തുകയാണ് സോഷ്യൽ ഇംപാക്ട് അസ്സെസ്സ്മെന്റിന്റെ (എസ്.ഐ.എ) പ്രധാന ലക്ഷ്യം.

പഠനത്തിന്റെ മറ്റ് നിശ്ചിത ലക്ഷ്യങ്ങൾ:

- പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് അധിവസിക്കുന്ന ജനങ്ങളുടെ വിശ്വാസവും സഹകരണവും ഉറപ്പാക്കൽ
- പദ്ധതി നടത്തിപ്പ് ബാധിക്കുന്ന വ്യക്തികൾ/കുടുംബങ്ങൾ, പൊതു സമ്പത്തുകൾ എന്നിവ കണ്ടെത്തൽ.
- പദ്ധതി ബാധിതരുടെ സാമൂഹ്യ- സാമ്പത്തിക സ്ഥിതി വിലയിരുത്തൽ

- പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നതിലൂടെ ജനങ്ങളുടെ സാമൂഹ്യ- സാമ്പത്തിക നിലയിലുള്ള ആഘാതത്തിന്റെ നിർണ്ണയം
- സാമൂഹ്യ ആഘാത ലഘൂകരിക്കൽ രൂപരേഖ തയ്യാറാക്കൽ

പഠന രീതി

പഠനത്തിന്റെ സന്ദർഭോചിത ഘട്ടങ്ങളിൽ ജനപ്രതിനിധികൾ, പദ്ധതി ബാധിതർ, ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന സ്ഥാപനത്തിന്റെ ഉദ്യോഗസ്ഥർ എന്നിവരെയും ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ടുള്ള സമഗ്രമായ പഠനരീതിയാണ് അവലംബിച്ചിരിക്കുന്നത്.

പ്രവർത്തന രീതിയും വിവരശേഖരണവും

മാർഗ്ഗവും ഉപകരണങ്ങളും

ഫീൽഡ് സർവ്വെയ്ക്കു പുറമേ പൊതുജന സമ്പർക്കങ്ങൾ എല്ലാ കക്ഷികളുമായുള്ള ചർച്ചകൾ എന്നിവയിലൂടെയാണ് ക്വാണ്ടിറ്റേറ്റീവ് വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ചിരിക്കുന്നത്. സർക്കാർ നടപടി ക്രമങ്ങളുടെ സ്ഥിതി, പദ്ധതി മേഖല, ഏറ്റെടുക്കലിന്റെ വ്യാപ്തി എന്നിവയെ സംബന്ധിച്ച് ജില്ലാ ഭരണകൂടവുമായി പഠന സംഘം പ്രാഥമിക ചർച്ചകൾ നടത്തി, വിവരങ്ങളെ ശേഖരിക്കുന്നതിനായി ബന്ധപ്പെട്ട അധികാരികളോടൊപ്പം സംഘം ഒരു പ്രാഥമിക സ്ഥലസന്ദർശനവും നടത്തി. ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമിയുടെ നിലവിലെ അവസ്ഥ, കെട്ടിടങ്ങളുടെയും അനുബന്ധ സൗകര്യങ്ങളുടെയും വിവരങ്ങൾ, ഭൂവിനിയോഗ രീതി എന്നിവ വിശകലനം ചെയ്തു.

പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് സർവ്വെ നടത്തി ചോദ്യാവലികളിലൂടെ ക്വാണ്ടിറ്റേറ്റീവ് വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ചു. സർവ്വെയിലൂടെ ജനസംഖ്യാ വിവരങ്ങൾ, സാമൂഹിക-സാമ്പത്തിക സ്ഥിതി, വരുമാന മാർഗ്ഗങ്ങൾ എന്നിവ ശേഖരിച്ചു. ഈ വിവരങ്ങൾ സാമൂഹ്യ ആഘാത ലഘൂകരിക്കൽ രൂപരേഖയുടെ അടിസ്ഥാനമാവുകയും ചെയ്തു.

പൊതുഹിത പരിശോധന

ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിലും പുനരധിവാസത്തിലും റീസെറ്റിൽമെന്റിലും ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013, ഭാഗം 5 പ്രകാരം പദ്ധതി ബാധിതരുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്നതിനായി ഒരു പൊതു ജനഹിതപരിശോധന നടത്തും. പൊതുഹിത പരിശോധന നടത്തുന്നതിനെക്കുറിച്ചുള്ള തീയതിയും സ്ഥലവും അടക്കുള്ള വിവരങ്ങൾ പത്രക്കുറിപ്പിലൂടെയും കത്തുകളിലൂടെയും അല്ലെങ്കിൽ ടെലഫോണിലൂടെയും പദ്ധതി ബാധിതരെ അറിയിക്കും.

അധ്യായം 3

ഭൂമി അവലോകനം

ആമുഖം

കണ്ണൂരിൽ സൗത്ത് സോൺ കൾച്ചറൽ സെന്ററിന്റെ വികസന പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കുന്നതിനായി കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ പിണറായി വില്ലേജിൽനിന്നും മൊത്തം 13.62 ഏക്കർ ഭൂമി ആവശ്യമായി വരും. നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്കായി ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിയുടെ പ്രത്യേകതകൾ ഈ അധ്യായത്തിൽ ചർച്ച ചെയ്യുന്നു.

പദ്ധതിക്കാവശ്യമായ ഭൂമി

തലശ്ശേരി താലൂക്കിലെ പിണറായി വില്ലേജിൽനിന്നും സൗത്ത് സോൺ കൾച്ചറൽ സെന്റർ വികസിപ്പിക്കുന്ന പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി മൊത്തം 13.62 ഏക്കർ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. സർവ്വേ നമ്പരും സ്ഥലത്തിന്റെ വിസ്തീർണ്ണവും രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്ന പട്ടിക അനുബന്ധം 1-ൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു.

പദ്ധതിക്കായി പരിഗണിച്ച മറ്റു സ്ഥലങ്ങൾ

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്കായി കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ തലശ്ശേരി താലൂക്കിൽ ഉൾപ്പെട്ട പിണറായി വില്ലേജിൽ നിന്നും പത്ത് ഏക്കർ ഭൂമി (2/1, 2/4, 2/5, 2/5B, 57/6, 58/3 എന്നീ സർവ്വേ നമ്പരുകൾ) ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനായി നേരത്തെ തെരഞ്ഞെടുത്തിരുന്നു. എന്നാൽ, ഈ പ്രദേശം പുഴയോട് ഏറ്റവും അടുത്ത് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നതിനാലും കൂടുതൽ ഭാഗവും കണ്ടൽക്കാടുകൾ ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതിനാലും, പദ്ധതി സ്ഥലം സന്ദർശിച്ച തീരദേശ പരിപാലന അതോറിറ്റി വിദഗ്ദ്ധർ ഇത്തരം പ്രദേശത്ത് നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് കേന്ദ്ര അനുമതി ലഭിക്കാൻ പ്രയാസമായിരിക്കുമെന്ന് ചൂണ്ടിക്കാട്ടി. ഇക്കാരണത്താൽ ഈ പ്രദേശം ഒഴിവാക്കി ഇപ്പോൾ എസ്.ഐ.എ പഠനത്തിൽ ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയിരിക്കുന്ന 13.62 ഏക്കർ ഭൂമി പരിഗണിക്കുകയുണ്ടായി.

ഭൂമിയുടെ പ്രത്യേകതയും വിളകളുടെ ഉപയോഗ രീതിയും

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി പ്രദേശം പ്രധാനമായും വ്യവസായികമല്ലാത്ത കൃഷിക്കായി ഉപയോഗിക്കുന്നു. ഈ സ്ഥലത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥർ ഇത്തരം പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ നിന്നു കിട്ടുന്ന വരുമാനത്തെ ആശ്രയിക്കുന്നുണ്ട്. വിളവെടുത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ആയിരത്തി അഞ്ഞൂറോളം തെങ്ങുകളും ഏതാനും കവുങ്ങുകളും ഈ പ്രദേശത്ത് ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. സ്ഥല ഉടമസ്ഥരും ഈ സ്ഥലത്തെ തൊഴിലാളികളും കള്ളുചെത്തിലൂടെ വരുമാനം കണ്ടെത്തുന്നുണ്ട്. അതിനാൽ ഈ സ്ഥലം

നഷ്ടപ്പെടുന്നതിലൂടെ ഈ രണ്ടു കൂട്ടരുടെയും ഉപജീവന മാർഗ്ഗത്തിന്മേൽ തടസ്സം സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുന്നു. പ്രദേശത്ത് ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന കണ്ടൽക്കാടുകൾ മറ്റൊരു പ്രധാന ഘടകമാണ്, ഇതിന്റെ സംരക്ഷണം പദ്ധതിയുടെ എല്ലാ ഘട്ടത്തിലും വളരെ അനിവാര്യമാണ്. സ്ഥലമേറ്റെടുക്കലിനെക്കുറിച്ചുള്ള ആശങ്കമൂലം പ്രദേശത്ത് ഇപ്പോൾ കൃത്യമായ കാർഷിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടക്കുന്നില്ല.

ഉടമസ്ഥത സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ, ഭൂവിതരണം, വീടുകളുടെ എണ്ണം

സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കൽ പദ്ധതി പ്രദേശത്തെ 63 കുടുംബങ്ങളെയും അവരുടെ ആശ്രിതരെയും ബാധിക്കും. പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥത സംബന്ധിച്ചുള്ള വിവരങ്ങളും സർവ്വേ നമ്പരും അനുബന്ധം ഒന്നിൽ ചേർത്തിട്ടുണ്ട്. പ്രാഥമിക സ്ഥല സന്ദർശനത്തിൽ നിന്നും പദ്ധതിയെക്കുറിച്ചുള്ള ആശങ്കകൾമൂലം ഭൂമി കൈമാറ്റമോ പാർപ്പിടങ്ങളുടെ അറ്റകുറ്റപ്പണികളോ അടുത്ത കാലത്ത് നടത്തിയിട്ടില്ല എന്നു മനസ്സിലായി. പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് വീടുവയ്ക്കുന്നതിനായി പണിത ഒരു തറ നിലനിൽക്കുന്നുണ്ട്.

ഉടമസ്ഥതയുടെ സ്വഭാവം

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്കായി ഏറ്റെടുക്കേണ്ട മുഴുവൻ ഭൂമിയും സ്വകാര്യ ഉടമസ്ഥതയിൽ ഉള്ളതാണ്.

വീടുകളും കെട്ടിടങ്ങളും

പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് വീടുവയ്ക്കുന്നതിനായി പണിത ഒരു തറ നിലനിൽക്കുന്നുണ്ട്.

അധ്യായം 4

കണക്കെടുപ്പും മൂല്യനിർണ്ണയവും

കണ്ണൂരിൽ സൗത്ത് സോൺ കൾച്ചറൽ സെന്ററിന്റെ വികസന പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കുന്നതിനായി കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ പിണറായി വില്ലേജിൽനിന്നും മൊത്തം 13.62 ഏക്കർ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കണം. പ്രസ്തുത സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുന്നതിലൂടെയോ നേരിട്ടോ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതായോ ഉള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ഉണ്ടാകാൻ സാധ്യതയുണ്ട്. പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന്റെ കണക്കെടുപ്പും മൂല്യനിർണ്ണയവും ഈ അധ്യായത്തിൽ വിശദീകരണം ചെയ്യുന്നു.

ബാധിക്കുന്ന കുടുംബങ്ങളുടെയും സ്ഥലങ്ങളുടെയും കണക്ക്

സാമൂഹ്യ ആഘാത പഠനത്തിന്റെ പരിധിയിൽ 13.62 ഏക്കർ ഭൂമി മുഴുവനും ഉൾപ്പെടും. അറുപത്തിമൂന്ന് കുടുംബങ്ങളുടെ ഉടമസ്ഥതയിൽ ഇരുപത്തിമൂന്ന് സർവ്വേ നമ്പരുകളിലായാണ് നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമി നിലകൊള്ളുന്നത്. ഈ പ്രദേശത്തിന്റെ ഏറ്റെടുക്കൽ ഇത്തരം ആളുകളുടെ സ്ഥലം നഷ്ടപ്പെടുന്നതിനും വരുമാനമാർഗ്ഗത്തിന്മേൽ ആഘാതം ഏൽക്കുന്നതിനും കാരണമാകും.

ഭൂമിയുടെ ഉടമസ്ഥാവകാശം

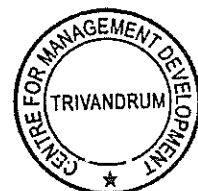
നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്കായി ഏറ്റെടുക്കേണ്ട 13.62 ഏക്കർ ഭൂമി പൂർണ്ണമായും സ്വകാര്യ കക്ഷികളുടെ ഉടമസ്ഥതയിലാണ്.

പട്ടിക : 4.1 ഉടമസ്ഥതയുടെ സ്വഭാവം

ക്രമ നമ്പർ	ഉടമസ്ഥതയുടെ സ്വഭാവം	കുടുംബങ്ങളുടെ എണ്ണം
1	പാരമ്പര്യം	41
2	നേരിട്ട് വാങ്ങിയത്	15
3	വിവരം ലഭ്യമല്ല	07
ആകെ		63

ബാധിക്കുന്ന ദുർബല വിഭാഗങ്ങൾ

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി പ്രദേശത്തെ ഭൂവുടമകളിൽ 50 കുടുംബങ്ങൾ “മറ്റ് പിന്നോക്ക വിഭാഗ”ത്തിൽപ്പെടുന്നു. കൂടാതെ 4 കുടുംബങ്ങൾ പട്ടികജാതി വിഭാഗത്തിലും ഉൾപ്പെടുന്നു.

പട്ടിക : 4.2 ഉടമസ്ഥതയുടെ സ്വഭാവം

ക്രമ നമ്പർ	വിഭാഗം	കുടുംബങ്ങളുടെ എണ്ണം
1	ഒ.ബി.സി	50
2	എസ്.സി	04
3	വിവരം ലഭ്യമല്ല	09
ആകെ		63

ബാധിക്കുന്ന വീടുകളും കെട്ടിടങ്ങളും

ഭൂമി പ്രധാനമായും വാണിജ്യേതര കാർഷികാവശ്യങ്ങൾക്ക് ഉപയോഗിക്കുന്നു. വീട് വയ്ക്കുന്നതിനായി പണിത ഒരു തറ ഈ പ്രദേശത്ത് നിലനിൽക്കുന്നു എന്നത് ഒഴിച്ചാൽ മറ്റു കെട്ടിടങ്ങളൊന്നും ഈ സ്ഥലത്ത് ഉൾപ്പെട്ടിട്ടില്ല.

പദ്ധതിയുടെ ആഘാതം

63 കുടുംബങ്ങളുടെയും അവരുടെ ആശ്രിതരുമായ സമ്പത്ത് നിർദ്ദിഷ്ട ഏറ്റെടുക്കലിലൂടെ നഷ്ടപ്പെടുന്നു. ഈ സ്ഥലത്ത് കണ്ടൽക്കാടുകളും ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇവ തീർച്ചയായും പരിരക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്. ഇതുകൂടാതെ വാണിജ്യപരമല്ലാത്ത കൃഷിയും ഈ സ്ഥലത്ത് നിലനിൽക്കുന്നുണ്ട്.

മൂലധനങ്ങളുടെ സ്ഥിതി വിവരങ്ങൾ

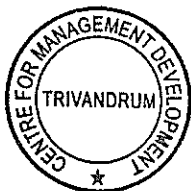
21 സർവ്വേ നമ്പറുകളിലായി 63 കുടുംബങ്ങളെയും അവരുടെ ആശ്രിതരെയും നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി നേരിട്ട് ബാധിക്കും. എന്നാൽ ഈ പ്രദേശം പാർപ്പിട ആവശ്യങ്ങൾക്കായി ഉപയോഗിക്കുന്നില്ല. തെങ്ങുകളും കവുങ്ങുകളും ഈ പ്രദേശത്ത് ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

പദ്ധതി ബാധിതർ ഉന്നയിച്ച ആശങ്കകൾ

പദ്ധതി ബാധിതർ ഉന്നയിച്ച ആശങ്കകൾ താഴെ രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്ന പട്ടികയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു.

പട്ടിക : 4.3 പദ്ധതി ബാധിതർ ഉന്നയിച്ച ആശങ്കകൾ

ക്രമ നമ്പർ	ഉടമസ്ഥരുടെ/പ്രതികരിച്ച ആളുടെ പേര്	ഉന്നയിക്കപ്പെട്ട ആശങ്കകൾ/പ്രതികരണങ്ങൾ
1.	ചേലോറ രാജീവൻ	<ul style="list-style-type: none"> • ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം. • പദ്ധതിക്കായുള്ള സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കലിലൂടെ

		<p>വരുമാനമാർഗ്ഗം നഷ്ടപ്പെടുന്നു.</p> <ul style="list-style-type: none"> പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് ധാരാളം തെങ്ങുകൾ ഉൾപ്പെടുന്നു.
2.	യശോദ കണ്ണോത്ത്	<ul style="list-style-type: none"> ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം. അധികം കാലതാമസം കൂടാതെ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കാനുള്ള നടപടികൾ തുടങ്ങണം. മറ്റു തടസ്സങ്ങളൊന്നും ഇല്ല
3.	രാജീവൻ. പി	<ul style="list-style-type: none"> ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം. അധികം കാലതാമസം കൂടാതെ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കാനുള്ള നടപടികൾ തുടങ്ങണം.
4.	മോഡിഷ്. പി	<ul style="list-style-type: none"> ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
5.	രഘു കണ്ടോത്ത്	<ul style="list-style-type: none"> ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം. മറ്റു തടസ്സങ്ങളൊന്നും ഇല്ല
6.	ഗോപാലൻ കണ്ടോത്ത്	<ul style="list-style-type: none"> ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
7.	അനൂപ് കുമാർ കണ്ടോത്ത്	<ul style="list-style-type: none"> ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
8.	രവീന്ദ്രൻ കണ്ടോത്ത്	<ul style="list-style-type: none"> ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
9.	ഭാസ്കരൻ കണ്ടോത്ത്	<ul style="list-style-type: none"> ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
10.	ഗോവിന്ദൻ കണ്ടോത്ത്	<ul style="list-style-type: none"> ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
11.	വിജയൻ കണ്ടോത്ത്	<ul style="list-style-type: none"> ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
12.	ലിജി കുഞ്ഞു വീട്ടിൽ	<ul style="list-style-type: none"> വിവരങ്ങൾ ലഭ്യമല്ല.
13.	ശാന്ത പുതിയേടത്ത്	<ul style="list-style-type: none"> ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം. സ്വന്തമായി മറ്റു വസ്തുക്കൾ ഒന്നും തന്നെയില്ല.
14.	ടി.കെ. മാധവി (W/O രാജീവൻ)	<ul style="list-style-type: none"> ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
15.	വാസു. പി	<ul style="list-style-type: none"> ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം. വീടുകളും വസ്തുക്കളും ഏറ്റെടുക്കലിൽ നിന്ന് ഒഴിവാക്കണം.
16.	യശോദ തോട്ടത്തിൽ (രാജേഷ്)	<ul style="list-style-type: none"> ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
17.	ചന്ദ്രൻ.വി	<ul style="list-style-type: none"> ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം. കാർഷിക ആവശ്യങ്ങൾക്കായാണ് ഈ വസ്തു ഉപയോഗിക്കുന്നത്.
18.	കെ.എം. സോമൻ	<ul style="list-style-type: none"> ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
19.	ഇ. പത്മിനി (സുധീർ)	<ul style="list-style-type: none"> ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
20.	ദേവ്. പി.കെ. (പുരുഷു)	<ul style="list-style-type: none"> ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
21.	കാട്ടിൽ പുരയിൽ യശോദ (ഷാജി)	<ul style="list-style-type: none"> ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.

22.	സവിത (പ്രമോദൻ)	<ul style="list-style-type: none"> • ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
23.	വിനോദ് കുമാർ	<ul style="list-style-type: none"> • ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം. • ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ വേഗത്തിലാക്കണം.
24.	പ്രമോദിനി പടിക്കൽ (കുഞ്ഞിരാമൻ)	<ul style="list-style-type: none"> • ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
25.	കുനിയയിൽ പ്രകാശൻ	<ul style="list-style-type: none"> • ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
26.	ചത്തോത്ത് പ്രകാശൻ	<ul style="list-style-type: none"> • ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം. • ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ വേഗത്തിലാക്കണം.
27.	ചേര്യകണ്ടി നാരായണൻ	<ul style="list-style-type: none"> • ഈ സ്ഥലം പ്രധാനമായും ഉപയോഗിക്കുന്നത് കള്ള് ചെയ്തലിനാണ്. ഈ സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കലിലൂടെ തെങ്ങുകൾ നഷ്ടപ്പെടുന്നു. ഇത് കള്ള് ചെയ്ത് തൊഴിലാളികളുടെയും സ്ഥല ഉടമസ്ഥരുടെയും വരുമാനമാർഗ്ഗത്തെ ബാധിക്കും. ആയതിനാൽ തൊഴിലവസരങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെടുന്നവർക്കും നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം. • ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
28.	നൗഷാദ്	<ul style="list-style-type: none"> • ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം. • ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ വേഗത്തിലാക്കണം. • സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കലിലൂടെ വരുമാനമാർഗ്ഗം നഷ്ടപ്പെടുന്നവർക്ക് നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിയിലൂടെ ഉണ്ടാകുന്ന തൊഴിലവസരങ്ങളിലേക്ക് പരിഗണന നൽകിയാൽ ഉപയോഗപ്രദമാകും.
29.	രജനി (റിൻഷിത്ത്)	<ul style="list-style-type: none"> • ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിക്ക് ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
30.	സൗമിനി	<ul style="list-style-type: none"> • ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിക്ക് ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
31.	ശ്രീധരൻ.പി	<ul style="list-style-type: none"> • ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിക്ക് ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
32.	വിനോദ് കുമാർ.കെ	<ul style="list-style-type: none"> • ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിക്ക് ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
33.	വിജയൻ ബാലകൃഷ്ണൻ	<ul style="list-style-type: none"> • ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിക്ക് ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
34.	സുകുമാരൻ കുനിയയിൽ,	<ul style="list-style-type: none"> • ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിക്ക് ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
35.	കൗസു.കെ	<ul style="list-style-type: none"> • ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിക്ക് ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
36.	പവിത്രൻ കെ	<ul style="list-style-type: none"> • ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിക്ക് ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
37.	പി.കെ.ശിവൻ	വിവരങ്ങൾ ലഭ്യമല്ല
38.	സതി വെള്ളോത്ത്	<ul style="list-style-type: none"> • ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിക്ക് ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.

39.	സിന്ധു വെള്ളോത്തം	<ul style="list-style-type: none"> • ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിക്ക് ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
40.	പി.കെ. ചിതാനന്ദൻ	<ul style="list-style-type: none"> • ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിക്ക് ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
41.	പി.കെ. ചിത്രൻ	വിവരങ്ങൾ ലഭ്യമല്ല
42.	നിഷ മഠത്തിൽ	<ul style="list-style-type: none"> • ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിക്ക് ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം. • ഭർത്താവ് മരണപ്പെട്ടു, മറ്റു വരുമാന മാർഗ്ഗങ്ങൾ ഒന്നുമില്ല. • ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ വേഗത്തിലാക്കണം.
43.	കാദർ	<ul style="list-style-type: none"> • ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിക്ക് ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
44.	സുരേന്ദ്രൻ.പി	<ul style="list-style-type: none"> • ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിക്ക് ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
45.	സുലേഖ. പി	<ul style="list-style-type: none"> • ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിക്ക് ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
46.	പ്രകാശൻ.വി	<ul style="list-style-type: none"> • ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിക്ക് ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
47.	രമേശൻ.വി	<ul style="list-style-type: none"> • ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിക്ക് ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
48.	അശോകൻ.കെ.പി	<ul style="list-style-type: none"> • ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിക്ക് ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
49.	ധീരൻ.വി	<ul style="list-style-type: none"> • ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിക്ക് ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
50.	കെ.കെ.രാഘവൻ	<ul style="list-style-type: none"> • ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിക്ക് ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
51.	കെ.കെ.രാജീവൻ	വിവരങ്ങൾ ലഭ്യമല്ല
52.	പ്രദീപ്	<ul style="list-style-type: none"> • ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിക്ക് ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
53.	ഹരി കിഴക്കയിൽ	<ul style="list-style-type: none"> • ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിക്ക് ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
54.	നാണി (ഹരി)	<ul style="list-style-type: none"> • ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിക്ക് ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
55.	സരോജിനി (സന്തോഷ്)	<ul style="list-style-type: none"> • ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിക്ക് ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
56.	ബാലകൃഷ്ണൻ കുണിയൻ്റെ വളപ്പിൽ	<ul style="list-style-type: none"> • ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിക്ക് ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
57.	മോഹനൻ കുണിയൻ്റെ വളപ്പിൽ	<ul style="list-style-type: none"> • ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിക്ക് ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
58.	ചന്ദ്രിക കുണിയൻ്റെ വളപ്പിൽ (ശ്രീജ)	വിവരങ്ങൾ ലഭ്യമല്ല

59.	വടവതി ബാബു	<ul style="list-style-type: none"> • ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിക്ക് ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
60.	സിമിത്ത്	വിവരങ്ങൾ ലഭ്യമല്ല
61.	പ്രഭാകരൻ	വിവരങ്ങൾ ലഭ്യമല്ല
62.	രേവതി	<ul style="list-style-type: none"> • ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിക്ക് ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.
63.	സത്യൻ	<ul style="list-style-type: none"> • ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിക്ക് ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കണം.

അധ്യായം 5

സാമൂഹ്യ - സാമ്പത്തിക സാംസ്കാരിക വിവരണം

ആമുഖം

ലഭ്യമായ പരിതഃസ്ഥിതി, നിലവിലെ അവസ്ഥ എന്നിവ വിശദീകരിക്കാനും ആഘാതങ്ങൾ പ്രവചിക്കാനും അടിസ്ഥാന രീതികൾ രൂപീകരിക്കേണ്ടത് അനിവാര്യമാണ്. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിലും പുനരധിവാസത്തിലും റീസെറ്റിൽമെന്റിലും ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കുമുള്ള അവകാശ നിയമം (RFCTLARR ACT) 2015 ലെ (ഭേദഗതി) സെക്ഷൻ 7 പ്രകാരം പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന്റെ സാമൂഹ്യ- സാംസ്കാരിക സാമ്പത്തിക വിവരങ്ങൾ പദ്ധതി ബാധിതരുടെ, വിവരങ്ങൾ, വരുമാന മാർഗങ്ങൾ, സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കൽ, കാരണം ഉണ്ടായേക്കാവുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ, പദ്ധതി ബാധിക്കപ്പെട്ട ജനങ്ങളുടെ തരംതിരിക്കൽ, നിലവിലെ ഭൂമി ഉപയോഗത്തിനും സാംസ്കാരിക പൈതൃകത്തിലും ഉണ്ടാകാവുന്ന ആഘാതങ്ങളെ കുറയ്ക്കാനുള്ള ഉചിതമായ നടപടികൾ എസ്.ഐ.എ യൂണിറ്റ് വിശദപഠനത്തിന് വിധേയമാക്കി. സാമ്പത്തിക - സാമൂഹിക സർവ്വേ നടത്തിയതിൽ നിന്നും ലഭിച്ച വിവരങ്ങൾ ഈ അധ്യായം ചർച്ച ചെയ്യുന്നു.

പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന്റെ ജനസംഖ്യ വിവരണം

ഗാർഹിക സർവ്വേയിലൂടെ ഏറ്റെടുക്കേണ്ട സ്ഥലത്തെക്കുറിച്ച് നേരിട്ട് വിവരശേഖരണം നടത്തി. വിവിധ സാമൂഹ്യ- സാമ്പത്തിക വശങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള കാര്യങ്ങളും ഈ ഘട്ടത്തിൽ ചർച്ച ചെയ്തു.

സാമൂഹിക രൂപരേഖ

മതവിഭാഗം

പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന്റെ ഉടമകൾ ഹിന്ദുമതത്തിലോ മുസ്ലീം മതത്തിലോ ഉൾപ്പെട്ടവരാണ്.

പട്ടിക : 5.1 മതവിഭാഗം

ക്രമ നമ്പർ	മതം	കുടുംബങ്ങളുടെ എണ്ണം
1	ഹിന്ദു	60
2	മുസ്ലീം	02
3	വിവരം ലഭ്യമല്ല	01
ആകെ		63

പ്രതികരിച്ചവരുടെ പ്രായം

പഠനത്തോട് പ്രതികരിച്ചവർ ശരാശരി മധ്യവയസ്കർ ആണ്. ഭൂരിഭാഗം പേരും 40-60 പ്രായപരിധിയിൽപ്പെടുന്നവരാണ്.

പട്ടിക : 5.2 പ്രതികരിച്ചവരുടെ പ്രായം

ക്രമ നമ്പർ	വയസ്സ്	എണ്ണം
1	0-18	28
2	19-40	74
3	41-60	80
4	61 ൽ കൂടുതൽ	44
5	വിവരം ലഭ്യമല്ല	09
ആകെ		235

പ്രതികരിച്ചവരുടെ സാക്ഷരത

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി നേരിട്ട് ബാധിക്കുന്നവരിൽ ഉൾപ്പെടുന്നവരുടെ സാക്ഷരത സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ ചുവടെ ചേർത്തിരിക്കുന്നു.

പട്ടിക : 5.3 പ്രതികരിച്ചവരുടെ സാക്ഷരത

ക്രമ നമ്പർ	സാക്ഷരത	എണ്ണം
1	കുട്ടികൾ	03
2	ലോവർ പ്രൈമറി	46
3	അപ്പർ പ്രൈമറി & ഹൈസ്കൂൾ	29
4	എസ്.എസ്.എൽ.സി	56
5	പ്ലസ് ടു	40
6	ഡിപ്ലോമ	10
7	ബിരുദം	35
8	ബിരുദാനന്തര ബിരുദം	07
9	വിവരം ലഭ്യമല്ല	09
ആകെ		235

കുടുംബങ്ങളിലെ മാസ വരുമാനം

പ്രതിമാസ വരുമാനം ജോലിയിൽ നിന്നും കൃഷിയിൽ നിന്നും മറ്റു സ്രോതസ്സുകളിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്നു.

സെന്റർ ഫോർ മാനേജ്മെന്റ് ഡെവലപ്പ്മെന്റ്, തിരുവനന്തപുരം

വരുമാന മാർഗ്ഗം

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി ബാധിക്കുന്ന കുടുംബങ്ങളുടെ മുഖ്യ വരുമാന സ്രോതസ് തൊഴിൽ/ജോലി അല്ലെങ്കിൽ വ്യവസായം എന്നിവ ആണ്. ഇതുകൂടാതെ പദ്ധതി പ്രദേശത്തു നിന്നും കൃഷിയിലൂടെയുള്ള വരുമാനവും ഈ കുടുംബത്തിനുണ്ട്.

വാസസ്ഥലം

നിർദ്ദിഷ്ട സ്ഥലത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥർ നിലവിൽ ഈ സ്ഥലത്തല്ല താമസമുള്ളത്.

വൈവാഹിക നില

പദ്ധതി ബാധിതരുടെ വൈവാഹിക നില താഴത്തെ പട്ടികയിൽ ചേർത്തിരിക്കുന്നു.

പട്ടിക : 5.4 വൈവാഹിക നില

ക്രമ നമ്പർ	വൈവാഹിക നില	എണ്ണം
1	വിവാഹിതർ	139
2	അവിവാഹിതർ	78
3	വിധവകൾ	09
4	വിവരം ലഭ്യമല്ല	09
ആകെ		235

കുടുംബ തരം

പദ്ധതി ബാധിതരിൽ കുടുതൽ കുടുംബങ്ങളും അണുകുടുംബം ആണ്. വിവരങ്ങൾ താഴത്തെ പട്ടികയിൽ ചേർത്തിരിക്കുന്നു.

പട്ടിക : 5.5 കുടുംബ തരം

ക്രമ നമ്പർ	കുടുംബ തരം	എണ്ണം
1	കുട്ടുകുടുംബം	15
2	അണുകുടുംബം	41
3	വിവരം ലഭ്യമല്ല	07
ആകെ		63

വസ്തുവിന്റെ ഉപയോഗം വർഷത്തിൽ

പദ്ധതി ബാധിതർക്ക് തങ്ങളുടെ വസ്തുക്കളുടെ ഉടമസ്ഥത പാരമ്പര്യമായോ നേരിട്ടുള്ള വാങ്ങലിലൂടെയോ ലഭിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്.

പട്ടിക : 5.6 വസ്തുവിന്റെ ഉപയോഗം വർഷത്തിൽ

ക്രമ നമ്പർ	വസ്തുവിന്റെ ഉപയോഗം വർഷത്തിൽ	എണ്ണം
1	0-5	01
2	6-10	02
3	11-20	09
4	21-50	15
5	50 ൽ കൂടുതൽ	16
6	വിവരം ലഭ്യമല്ല	20
ആകെ		63

അധ്യായം - 6

സാമൂഹ്യ ആഘാത ലഘുകരിക്കൽ രൂപരേഖ

പശ്ചാത്തലം

ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിലും പുനരധിവാസത്തിലും റീസെറ്റിൽമെന്റിലും ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കുമുള്ള അവകാശം 2013 ന്റെ സെക്ഷൻ 4 പ്രകാരം, കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ പിണറായി വില്ലേജിൽസൗത്ത് സോൺ കൾച്ചറൽ സെന്ററിനായുള്ള സബ്സെന്ററും കൾച്ചറൽ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂഷനും വികസിപ്പിക്കുന്നതിന് വേണ്ടി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ സാമൂഹ്യ ആഘാത പഠനം കേരള സർക്കാരിന്റെ ഉത്തരവ് പ്രകാരം സെന്റർ ഫോർ മാനേജ്മെന്റ് ഡെവലപ്പ്മെന്റ്, തിരുവനന്തപുരം നടത്തുകയുണ്ടായി. പ്രസ്തുത ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിന്റെ സാമൂഹിക സാമ്പത്തിക ആഘാതങ്ങൾ വിലയിരുത്താനും സാമൂഹ്യ ആഘാത ലഘുകരിക്കൽ രൂപരേഖ തയ്യാറാക്കാനും ഏറ്റെടുക്കലിന്റെ ആഘാതങ്ങളും നിർദ്ദിഷ്ട പരിഹാര നടപടികളുമാണ് ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിരിക്കുന്നത്.

ലഘുകരണത്തോടുള്ള സമീപനം

കാളിറ്റേറ്റീവും ക്വാണ്ടിറ്റേറ്റീവുമായിട്ടുള്ള ഗവേഷണങ്ങളുടെ സംയോജിത പഠനരീതിയാണ് പഠന സംഘം അവലംബിച്ചത്. പഠനത്തിന്റെ പ്രധാന മേഖലകളെല്ലാം ഉൾപ്പെടുന്ന വിധം സമഗ്രവും പൂർണ്ണവുമായ വിവരങ്ങൾ ലഭിക്കുവാൻ വേണ്ടിയുള്ള ഇത്തരത്തിൽ ഒരു പ്രവർത്തനരീതി ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത് നേരിട്ടും അല്ലാതെയും പദ്ധതി ബാധിച്ചവർ, ജനപ്രതിനിധികൾ, പ്രാദേശിക ഭരണസംവിധാനത്തിലെ വിവിധ വകുപ്പിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥർ തുടങ്ങിയ വിവിധ തൽപരകക്ഷികളുമായി ചർച്ച ചെയ്താണ് സാമൂഹ്യ ആഘാതം ലഘുകരിക്കുവാനുള്ള വഴികൾ നിർദ്ദേശിച്ചത്. ശേഖരിച്ച വിവരങ്ങൾ പഠിച്ചും അകത്തും പുറത്തും വിദഗ്ദരുമായി ചർച്ച ചെയ്തിട്ടാണ് ലഘുകരണ പദ്ധതികൾക്ക് രൂപം കൊടുത്തിരിക്കുന്നത്.

സാമൂഹ്യ ആഘാതം

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്കായി 13.62 ഏക്കർ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഘടനാപരമായ ചോദ്യങ്ങളിലൂടെ ശേഖരിച്ച വിവരങ്ങൾ വ്യക്തമാക്കുന്നത് നിലവിലെ ഉടമസ്ഥർക്ക് സ്ഥലം വിട്ടു നൽകുന്നതിൽ താൽപര്യകുറവ് ഉണ്ടെന്നാണ്. ഇതുകൂടാതെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ, പ്രോജക്ട് നടപ്പാക്കൽ എന്നിവ സംബന്ധിച്ച് വിവിധ ആശങ്കകളും അവർ പ്രകടിപ്പിച്ചു. തിരിച്ചറിഞ്ഞ ആഘാതങ്ങളെ ചുവടെ ചർച്ച ചെയ്യുന്നു.

പ്രതികൂല ഘടകങ്ങൾ

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്കായി ഏറ്റെടുക്കുന്ന സ്ഥലം പ്രധാനമായും തെങ്ങ് കൃഷിക്കായി ഉപയോഗിക്കുന്നു. എന്നിരുന്നാലും പ്രദേശത്ത് ഉപ്പു വെള്ളത്തിന്റെ സാന്നിധ്യം ഉള്ളതിനാൽ മറ്റു കൃഷികൾ ഇപ്പോൾ ചെയ്യുന്നില്ല. പ്രദേശത്ത് കാണപ്പെട്ടു വരുന്ന കണ്ടൽക്കാടുകളുടെ സംരക്ഷണം ബന്ധപ്പെട്ട അധികാരികൾ കണക്കിലെടുക്കേണ്ടതാണ്. കൂടാതെ, അഞ്ചരക്കണ്ടി പുഴയും ഈ പ്രദേശത്തിനടുത്തുകൂടിയാണ് ഒഴുകുന്നത്. സ്ഥലമേറ്റുകാലിലൂടെ ഉണ്ടാകാൻ സാധ്യതയുള്ള പ്രതികൂല ഘടകങ്ങൾ താഴെ പ്രതിപാദിക്കുന്നു.

ഉപജീവന മാർഗ്ഗത്തിന്മേലുള്ള ആഘാതം

പദ്ധതി പ്രദേശം പ്രധാനമായും കാർഷിക ആവശ്യങ്ങൾക്കായി ഉപയോഗിക്കുന്നു. തെങ്ങു കൃഷിയും കവുങ്ങുമാണ് ഇവിടെ കൂടുതലായി ഉള്ളത്. എന്നിരുന്നാലും പ്രദേശത്ത് ഉപ്പു വെള്ളത്തിന്റെ സാന്നിധ്യം ഉള്ളതിനാൽ മറ്റു കൃഷികൾ ഇപ്പോൾ ചെയ്യുന്നില്ല. ഭൂമിയുടെ ഉടമസ്ഥർക്കും കള്ളു ചെത്തിനെ ആശ്രയിച്ചു ജീവിക്കുന്ന തൊഴിലാളികൾക്കും ജീവിതമാർഗ്ഗം നഷ്ടപ്പെടുന്നു.

ഭൂമിയുടെ മേലുള്ള ആഘാതം

പദ്ധതി പ്രദേശം നിലവിൽ കാർഷികപരമായ ആവശ്യങ്ങൾക്കായി ഉപയോഗിക്കുന്നു. തെങ്ങുകളും കവുങ്ങുകളുമാണ് ഈ സ്ഥലത്തെ പ്രധാന കൃഷി. എന്നിരുന്നാലും പ്രദേശത്ത് ഉപ്പു വെള്ളത്തിന്റെ സാന്നിധ്യം ഉള്ളതിനാൽ മറ്റു കൃഷികൾ ഇപ്പോൾ ചെയ്യുന്നില്ല. പ്രദേശത്ത് കാണപ്പെട്ടു വരുന്ന കണ്ടൽക്കാടുകളുടെ സംരക്ഷണം ബന്ധപ്പെട്ട അധികാരികൾ കണക്കിലെടുക്കേണ്ടതാണ്. കൂടാതെ, അഞ്ചരക്കണ്ടി പുഴയും ഈ പ്രദേശത്തിനടുത്തുകൂടിയാണ് ഒഴുകുന്നത്. അതിനാൽ നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിയുടെ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ എല്ലാ ഘട്ടങ്ങളിലും കണ്ടൽക്കാടുകൾക്കും പുഴയ്ക്കും യാതൊരു തരത്തിലുമുള്ള ആഘാതം ഉണ്ടാക്കാത്ത രീതിയിൽ വേണം പൂർത്തിയാക്കുവാൻ.

പൊതുസ്വത്തിന്മേലുള്ള ആഘാതം

നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ പൊതുസ്വത്തിനെ ഒന്നും തന്നെയും ബാധിക്കുകയില്ല.

സ്ഥലമാറ്റം

പദ്ധതി ബാധിതർ ആരും തന്നെ പദ്ധതിക്കായി തിരഞ്ഞെടുത്തിരിക്കുന്ന സ്ഥലത്ത് താമസിക്കുന്നില്ല. അതിനാൽ സ്ഥലം മാറ്റം ഈ പദ്ധതിയുടെ വലിയ ഒരു ആഘാതമായി കണക്കാക്കാൻ

സാധിക്കുകയില്ല. എന്നിരുന്നാലും, വീട് നിർമ്മിക്കുവാനായി പണിത ഒരു തറ പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് ഉൾപ്പെടുന്നു.

അനുകൂല ഘടകങ്ങൾ

കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ സൗത്ത് സോൺ കൾച്ചറൽ സെന്ററിനായുള്ള സബ്സെന്ററും കൾച്ചറൽ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂഷനും വികസിപ്പിക്കുന്ന പദ്ധതി മൂലം ഉണ്ടാവുന്ന ഗുണഫലങ്ങൾ താഴെ ചേർക്കുന്നു.

- തദ്ദേശീയ സംസ്കാരത്തെ ഗ്രാമീണ ജനതയിലേക്കും, നിരാലംബരായ ആളുകളിലേക്കും തുടങ്ങി ധാരാളം ആളുകളിലേക്ക് എത്തിക്കുന്നതിനും, നമ്മുടെ രാജ്യത്തെ സാംസ്കാരിക വൈവിധ്യങ്ങൾ ഇവരെ മനസ്സിലാക്കിപ്പിക്കുവാനും, അനുഭവിപ്പിക്കുവാനും, പഠിപ്പിക്കുവാനും, ആസ്വദിപ്പിക്കുവാനുമാണ് സൗത്ത് സോൺ കൾച്ചറൽ സെന്റർ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നത്.

ആഘാത ലഘൂകരണ പദ്ധതി

സാമൂഹ്യ ആഘാത പഠനത്തിന്റെ ഭാഗമായി ഡെസ്ക് അവലോകനം, ഫീൽഡ് ഇൻവെസ്റ്റിഗേഷൻ, കൂടികാഴ്ചകൾ എന്നിവയിലൂടെ പ്രതികൂല സാമൂഹിക ആഘാതങ്ങളെ പരിഹരിക്കുവാനുള്ള ആഘാത ലഘൂകരണ പദ്ധതി വികസിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. പദ്ധതി നടത്തിപ്പിലുള്ള പരിഹാര നടപടികളുടെ സംയോജനം ജില്ലാ ഭരണകൂടത്തിന്റെയും പദ്ധതി നടപ്പാക്കുന്നവരുടെയും ഉത്തരവാദിത്തമാണ്. കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ പിണറായി വില്ലേജിൽനിന്നായി 13.62 ഏക്കർ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതുമൂലം ഉണ്ടാകാൻ സാധ്യതയുള്ള ആഘാതങ്ങളെ ലഘൂകരിക്കുവാനാണ് ഈ പദ്ധതി. പരിഹാര നടപടികൾ ചുവടെ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു.

സാമ്പത്തിക നടപടികൾ

പദ്ധതി നടത്തിപ്പിലെ സുപ്രധാന ആഘാതം പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന്റെ നിലവിലെ ഉടമകളായ 63 കുടുംബങ്ങൾക്കും അവരുടെ ആശ്രിതർക്കും സ്ഥലവും അവിടെയുള്ള സമ്പത്തും നഷ്ടപ്പെടും എന്നതാണ്. സ്വത്തും സമ്പാദ്യവും നഷ്ടപ്പെടുന്നവർക്ക് അർഹമായ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകാൻ (RFCTLARR) നിയമത്തിലെ ഒന്നാം ഭാഗത്തിലെ സെക്ഷൻ 26-31 വരെ അനുശാസിക്കുന്നുണ്ട്.

പുനരധിവാസ നടപടികൾ

പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് വീടുകൾ നഷ്ടപ്പെടുന്നവർക്ക് പുനരധിവാസം നടപ്പിലാക്കാൻ നിയമം അനുശാസിക്കുന്നു. നിർദ്ദിഷ്ട സ്ഥലത്ത് ഉടമസ്ഥർ താമസമില്ലാത്തതിനാൽ സ്ഥലംമാറ്റത്തിന്റെയോ പുനരധിവാസത്തിന്റെയോ ആവശ്യം ഉണ്ടാകുന്നില്ല.

പാരിസ്ഥിതിക നടപടികൾ

പദ്ധതിയുടെ രൂപകല്പനയിലും നിർമ്മാണഘട്ടത്തിലും പരിസ്ഥിതിക്ക് ഒരു ആഘാതവും നൽകാത്ത രീതിയിൽ പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദ ഘടനയിലൂടെ നിർമ്മാണം പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിലൂടെ സസ്യജാലങ്ങളുടെ മേലുള്ള ആഘാതം കുറയ്ക്കാൻ സാധിക്കും. നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിയുടെ നിർമ്മാണ സമയത്തും പ്രവർത്തന കാലയളവിലും ബന്ധപ്പെട്ട അധികാരികൾ സ്ഥലത്തെ കണ്ടൽക്കാടുകൾ സംരക്ഷിക്കാനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

മറ്റു നടപടികൾ

പദ്ധതി നടപ്പാക്കുന്നവർ പൊതു പരാതികൾ പരിഹരിക്കുന്നതിനായി വേണ്ട സംവിധാനങ്ങൾ നിലവിൽ കൊണ്ടു വരണം. പദ്ധതിയുടെ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടക്കുമ്പോൾ പരോക്ഷമായി ബാധിച്ച ജനസംഖ്യയുടെ ആശങ്കകൾ പരിഹരിക്കുന്നതിന് ഒരു പൊതു പ്രശ്നപരിഹാര സംവിധാനം പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് രൂപകല്പന ചെയ്യണം.

നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും ലഘൂകരിക്കലിനും ഒഴിവാക്കലിനുമുള്ള നടപടികൾ

ലഘൂകരിക്കൽ നടപടികൾ

ദോഷഫലങ്ങളെയും ഗുണഫലങ്ങളെയും താരതമ്യം ചെയ്യുമ്പോൾ ഗുണഫലങ്ങൾക്കുള്ള മുൻതൂക്കം പരിഗണിച്ച് ഏറ്റവും അനുയോജ്യമായ സ്ഥലം തന്നെയാണ് ഇപ്പോൾ സൗത്ത് സോൺ കൾച്ചറൽ സെന്ററിന്റെ വികസനത്തിനായി തിരഞ്ഞെടുത്തിരിക്കുന്നത്. ബാധിക്കപ്പെട്ട കുടുംബങ്ങൾക്ക് നഷ്ടപരിഹാരം അനിവാര്യമാണ്. ഇതിനു പുറമെ, നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നതിലൂടെ ജില്ലയുടെ മൊത്തത്തിലുള്ള വികസനവും സാമ്പത്തിക വികസനവും കൈവരുന്നു. നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്കായി ഏറ്റെടുക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന സ്ഥലത്ത് പ്രധാനമായും തെങ്ങു കൃഷിയാണ്, ഇതു കൂടാതെ കവുങ്ങുകളും ഈ ഭൂമിയിൽ ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. പ്രദേശത്ത് ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന കണ്ടൽക്കാടുകൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ ബന്ധപ്പെട്ട അധികാരികൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്. അഞ്ചരക്കണ്ടി പുഴയും ഈ പദ്ധതി പ്രദേശത്തിനടുത്തു കൂടിയാണ് ഒഴുകുന്നത്. അതിനാൽ പ്രകൃതി വിഭവങ്ങൾക്ക് യാതൊരു ആഘാതവുമുണ്ടാകാത്ത രീതിയിൽ പദ്ധതി പൂർത്തീകരിക്കാനായി ഒരു പ്രവർത്തന പദ്ധതി തയ്യാറാക്കണം. ഈ അദ്ധ്യായം

യത്തിൽ എടുത്തു പറഞ്ഞ അനേകം പ്രത്യഘാതങ്ങൾ ഫലപ്രദവും ഉചിതവുമായ പരിഹാര നടപടികൾ കൈക്കൊള്ളുന്നതിലൂടെ കുറയ്ക്കാൻ സാധിക്കും.

സ്ഥാപനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന ഘടന

സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കലിന്റെ ഭാഗമായ പഠനത്തിന്റെയും അന്വേഷണത്തിന്റെയും പൊതുജനഹിത പരിശോധനയുടെയും ഫലമായി പൊതുവായൊരു സാമൂഹ്യ ആഘാത ലഘൂകരണ പദ്ധതിരൂപംകൊണ്ടു. ഈ പദ്ധതിയാണ് സാമൂഹ്യ വശങ്ങൾക്കും സംഭവനിയമായ ആഘാതങ്ങൾക്കും ലഘൂകരണ പദ്ധതികൾക്കും പൊതുവായ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുന്നത്. പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുമ്പോൾ ലഘൂകരണ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പാലിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ടത് RFCTLARR 2013 സെക്ഷൻ 44 (1) പ്രകാരം നിയമിക്കപ്പെട്ടവരുടെ ഉത്തരവാദിത്തമാണ്.

സ്ഥാപന ഘടനയും പ്രധാന വ്യക്തികളും

ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിലും പുനരധിവാസത്തിലും ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കുമുള്ള കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ 2013-ലെ അവകാശ നിയമം അനുസരിച്ച് സാമൂഹ്യ ആഘാതം ലഘൂകരിക്കാനും കർത്തവ്യങ്ങൾ നിർവഹിക്കാനും കേരള സർക്കാർ നല്ലൊരു സ്ഥാപനഘടനാ രീതി ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. 23/09/2015 തീയതിയിലെ (Ms) No. 485/2015/RD) നമ്പർ ഉത്തരവിലൂടെ കേരള സർക്കാർ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ന്യായ-നഷ്ട പരിഹാര-സുതാര്യ സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കൽ നിയമമനുസരിച്ച് ചീഫ് സെക്രട്ടറി, റവന്യൂ സെക്രട്ടറി എന്നിവർ അംഗങ്ങളായുള്ള ഒരു സംസ്ഥാനതല ശാക്തീകരണ കമ്മിറ്റിക്ക് രൂപം നൽകി. RFCTLARR 2013 അനുസരിച്ചുള്ള കർത്തവ്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കേണ്ടത് ഇവരാണ്.

സർക്കാരിന്റെ ഇതേ നിയമമനുസരിച്ച് ജില്ലാകളക്ടർ പുനരധിവാസ വിഭാഗത്തിലെ ഭരണത്തലവൻ, ഭൂമിയേറ്റെടുക്കൽ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ധനകാര്യ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ, ഭൂമി ആവശ്യപ്പെടുന്നവരെ പ്രതി അന്തിമ സാമ്പത്തിക തീരുമാനങ്ങൾ എടുക്കുവാൻ അവരുടെ പ്രതിനിധികൾ, പ്രാദേശിക സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പ്രതിനിധികൾ, എന്നിവരടങ്ങുന്ന സമിതിയാണ് RFCTLARR 2013 അനുസരിച്ചുള്ള ഉത്തരവാദിത്തങ്ങൾ നിറവേറ്റേണ്ടത്.

ന്യായനഷ്ട പരിഹാര പുനരധിവാസ ക്രമീകരണ (2013) നിയമത്തിലെ 43(1) പ്രകാരം നിയമിതനാകുന്ന ഭരണാധികാരി (Administrator) സുതാര്യ ഭൂമിയേറ്റെടുക്കൽ സംബന്ധിച്ച പുനരധിവാസത്തിന്റെയും പുന:ക്രമീകരണത്തിന്റെയും രൂപരേഖയും പ്രവർത്തനരീതിയും 23/09/2015 തീയതിയിലെ M.No.485/2015/RD) നമ്പർ ഉത്തരവ് പ്രകാരം ഓരോ ജില്ലയിലെയും ഡെപ്യൂട്ടി കളക്ടറിനെയാണ് പുനരധിവാസ ക്രമീകരണ കാര്യങ്ങളുടെ ഭരണാധികാരിയായി (Administrator) മേൽപ്പറഞ്ഞ നിയമപ്രകാരം നിയമിച്ചിരിക്കുന്നതും ഉഭയസമ്മത

പ്രകാരമല്ലാതെ ഭൂമിയേറ്റെടുക്കപ്പെട്ടവരുടെ കാര്യങ്ങൾക്കായി നിയോഗിച്ചിരിക്കുന്നതും കൂടാതെ ന്യായ നഷ്ടപരിഹാര സുതാര്യ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ പുനരധിവാസ ക്രമീകരണ (2013) നിയമം 44(1) പ്രകാരം 11/11/2015 തീയതിയിലെ G.O (P) M.590/2015/RD നമ്പർ ഉത്തരവ് പ്രകാരം, കേരള സർക്കാരിന്റെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോഴുണ്ടാകുന്ന പുനരധിവാസ പുന: ക്രമീകരണ പദ്ധതികൾക്ക് മേൽനോട്ടം വഹിക്കാനും ശരിയായ രീതിയിൽ അത് നടപ്പിലാക്കാനും ഭൂമി നഷ്ടപ്പെട്ടവർക്ക് സാമൂഹ്യ നീതി ഉറപ്പു വരുത്താനും ഡെപ്യൂട്ടി കളക്ടർക്കു പുറമേ, ലാൻഡ് കമ്മീഷണറെ നിയമിച്ചിരിക്കുന്നു. RFCTLARR 2013 സെക്ഷൻ 3 ൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന അധികാര മൂലംപ്രകാരം അതേ നിയമത്തിന്റെ കേരള പകർപ്പ് (2015) ന്റെ 3(1) അനുസരിച്ചും 11/11/2015 തീയതിയിലെ (P) No.589/2015/RD കേരള സർക്കാർ ഉത്തരവ് പ്രകാരം, പ്രത്യേക തഹസിൽദാർ (ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ) നമ്പർ 2 നെയും കണ്ണൂർ ജില്ലാ ഡെപ്യൂട്ടി കളക്ടറിനെയും മേൽപറഞ്ഞ (2013) നിയമപ്രകാരം (3) കളക്ടറിൽ നിക്ഷിപ്തമായിരിക്കുന്ന ഒരു ഉത്തരവാദിത്തമോ അതിൽ കൂടുതൽ ഉത്തരവാദിത്തങ്ങളോ സെക്ഷൻ 12 പ്രകാരം നിർവ്വഹിക്കാൻ ജില്ലാ തലത്തിൽ നിയമിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇവരെയും ഇവരുടെ ഉദ്യോഗസ്ഥരെയും ജോലിക്കാരെയും മേൽപ്പറഞ്ഞ നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 2-ലെ സബ് സെക്ഷൻ (1) അനുസരിച്ച് ഇവരുടെ അധികാര പരിധിയിൽ വരുന്ന ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ ചെയ്യുവാൻ അധികാരപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. ന്യായനഷ്ടപരിഹാരം, അനുയോജ്യമായ പുനരധിവാസ പുന:ക്രമീകരണ പാക്കേജ്, ലഘൂകരണ പദ്ധതികൾ എന്നിവയിൽ അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്ന ഉത്തരവാദിത്വം ജില്ലാ തല സമിതിയിൽ നിക്ഷിപ്തമാണ്. കൂടാതെ നിർമ്മാണ സമയം മുതൽ അതിന്റെ ശരിയായ നടത്തിപ്പിന്റെയും ഉത്തരവാദിത്വം ജില്ലാതല സമിതിക്കാണ്.

മേൽനോട്ടവും വിലയിരുത്തലും

നിരീക്ഷിക്കുക/മേൽനോട്ടം വഹിക്കുക എന്നത് പദ്ധതി ആരംഭിക്കുന്നത് മുതൽ പദ്ധതിയുടെ ആയുഷ്കാലം മുഴുവനും തുടരണം. ഗുണനിലവാരത്തിന്റെ മാനദണ്ഡങ്ങൾ നിർണ്ണയിച്ച് ഉണ്ടായേക്കാവുന്ന സാമൂഹ്യ ആഘാതങ്ങൾ മുൻകൂട്ടി തിരിച്ചറിഞ്ഞ് നിരന്തരം വിലയിരുത്തുകയാണ് ഇതിന്റെ ലക്ഷ്യം. സാമൂഹ്യ ആഘാതം ലഘൂകരിക്കാൻ നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള നടപടികളുടെ ഫലപ്രാപ്തി ആനുകാലികമായും തുടർച്ചയായും നിർണ്ണയിക്കുന്നതും നിരീക്ഷണത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. സാമൂഹ്യ ആഘാത ലഘൂകരണ നടപടികളോ അതിന്റെ രൂപ ഘടനയോ യഥാർത്ഥ ആഘാതമോ നിരീക്ഷണ വിധേയമാക്കാം. എന്നാൽ മറ്റ് മാനദണ്ഡങ്ങൾ പ്രത്യേകിച്ച് സാമൂഹ്യമോ, സാമ്പത്തികമോ പരിസ്ഥിതി സംബന്ധമോ ആയ കാര്യങ്ങൾ ഫലപ്രദമായി പഠിക്കുവാൻ 3 മുതൽ 5 വർഷം വരെ ആവശ്യമാണ്. RFCTLARR 2013 (കേന്ദ്ര നിയമം 2013) പ്രകാരം ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ പ്രക്രിയയും അതിന്റെ വിവിധ സാമൂഹ്യ ആഘാത ലഘൂകരണ നടപടികൾ രേഖപ്പെടുത്തുവാനും അവ അറിയിക്കുവാനും ജില്ലാതലത്തിലും സംസ്ഥാനതലത്തിലും

ലത്തിലും കേരളസംസ്ഥാന സർക്കാർ സംവിധാനങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട് അവ താഴെ പറയുന്നവയാണ്.

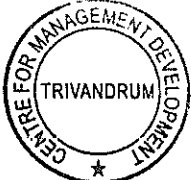
2013 സെക്ഷൻ 44(1) അനുസരിച്ച് കേരള സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ 2015 നവംബർ 11-ലെ കേരള ഗസറ്റ് G.O. (P) M.589 /2015/RD മുഖേന സംസ്ഥാനതല പുനരധിവാസ കമ്മീഷണറായി ഭൂമി നികുതി കമ്മീഷണർ നിയമിതനായി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉത്തരവാദിത്വമാണ് സംസ്ഥാനതലത്തിൽ പുനരധിവാസ, പദ്ധതികളുടെ രൂപീകരണം നിരീക്ഷിക്കുകയും അതിന്റെ ശരിയായ നടപ്പിലാക്കലും പുനരധിവാസത്തിനു ശേഷം സാമൂഹ്യ കണക്കു പരിശോധനയും.

RFCTLARR 2013 സെക്ഷൻ 43(1) അനുസരിച്ച് നിയമിതനായ ഭരണാധികാരികൊണ്ട് ജില്ലാതലത്തിൽ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ സംബന്ധിച്ചുള്ള പുനരധിവാസപദ്ധതികളുടെ രൂപീകരണത്തിന്റെയും നിരീക്ഷണത്തിന്റെയും അത് ശരിയായി നടപ്പിലാക്കുന്നതിന്റെയും പുനരധിവാസത്തിന്റെയും ഉത്തരവാദിത്തം. കേരള സർക്കാരിന്റെ 2015 നവംബർ 11-ലെ കേരള ഗസറ്റ് (സംഖ്യ G.O (P) M. (590/2015/ RD) അനുസരിച്ച് പ്രസ്തുത നിയമ പ്രകാരം പുനരധിവാസ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുവാനും ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ വഴി സ്വമേധയാ അല്ലാതെ സ്ഥലം നഷ്ടപ്പെട്ടവരുടെ കാര്യങ്ങൾക്കായും കണ്ണൂർ ജില്ലാ ഡെപ്യൂട്ടി കളക്ടറെ ചുമതലപ്പെടുത്തി. കൂടാതെ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും പുനരധിവാസത്തിനും അന്തിമരൂപം കൊടുക്കുവാനും നടപ്പിലാക്കുവാനും മേൽനോട്ടം വഹിക്കുവാനും ജില്ലാതല നഷ്ടപരിഹാര പുനരധിവാസ സമിതിയെയും സംസ്ഥാനതല ശാക്തീകരണ സമിതിയെയും അധികാരപ്പെടുത്തി.

ബാധിച്ച വ്യക്തികൾക്കും കുടുംബങ്ങൾക്കും ന്യായമായ വിലയും പുനരധിവാസ പദ്ധതികളും വിഭാവനം ചെയ്ത് അന്തിമ രൂപം നൽകുന്നതിനുള്ള അധികാരം ജില്ലാ സമിതിയിൽ നിക്ഷിപ്തമാണ്. നിയമത്തിന്റെ രണ്ടും മൂന്നും സെക്ഷനുകളുമനുസരിച്ച് അർഹിക്കുന്ന കുടുംബങ്ങളുടെ പുനരധിവാസവും പുനർവിന്യാസവും സമിതി ഉറപ്പു വരുത്തണം. ജില്ലാ സമിതിയുടെ ശുപാർശകൾ പരിഗണിച്ച് അംഗീകരിക്കുകയോ നിർദ്ദേശങ്ങളോടെ തിരിച്ചയയ്ക്കുകയോ ചെയ്യുക സംസ്ഥാന സമിതിയുടെ ഉത്തരവാദിത്വമാണ്.

ചെലവുകളുടെയും പ്രയോജനങ്ങളുടെയും അപഗ്രഥനം

സൗത്ത് സോൺ കൾച്ചറൽ സെന്റർ പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ നടത്താൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന വിവിധ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾ കണ്ണൂർ ജില്ലയുടെ സാമ്പത്തിക വികസനത്തിലെ പ്രധാന നാഴികക്കല്ലായി മാറും. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിലും പുനരധിവാസത്തിലും റീസെറ്റിൽമെന്റിലും ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കുമുള്ള നിയമം 2013 ലെ സെക്ഷൻ 2 (1) പ്രകാരം പാലങ്ങൾ, റോഡുകൾ തുടങ്ങിയവ പൊതു ഉപയോഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. അതനുസരിച്ച് ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകി പുനരധിവാസവും പുന:സ്ഥാപനവും നടത്തി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്ന

തിന് ഈ നിയമം സർക്കാരിനെ അധികാരപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. ഇത്തരത്തിലുള്ള വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾ കണ്ണൂരിലെ ആൾക്കാരുടെ ജീവിതത്തെ ആധുനികവൽകരിക്കുകയും അവർക്ക് ഒരു പുതിയ പാത തുറന്നു കൊടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി പൂർത്തിയാക്കുന്നതിലൂടെ സാമൂഹികവും സാമ്പത്തികവുമായ വികസനത്തിന്റെ സാധ്യത വർദ്ധിക്കുന്നു.

ഏറ്റെടുക്കലിനെ സംബന്ധിച്ചുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ

നിർദ്ദിഷ്ട സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കലിന്റെ ഒരു പ്രധാന വെല്ലുവിളി എന്തെന്നാൽ പദ്ധതി പ്രദേശത്തെ സ്ഥല ഉടമകൾക്കും അവരുടെ ആശ്രിതർക്കും വസ്തുവകകളും സമ്പത്തും നഷ്ടപ്പെടുന്നു എന്നതാണ്. പുനരധിവാസിപ്പിക്കേണ്ട വ്യക്തികളുടെ പുനഃസ്ഥാപനവും പുനരധിവാസവും ഉറപ്പുവരുത്തുകയും അവരുടെ ഉപജീവനമാർഗ്ഗം നിലനിർത്താൻ സഹായങ്ങൾ ചെയ്യുകയും വേണം. RFCTLARR നിയമം, 2013 സെക്ഷൻ 26 പ്രകാരം ഏറ്റെടുക്കപ്പെടാവുന്ന ഭൂമിയുടെ മാർക്കറ്റ് മൂല്യം നിർണ്ണയിക്കാനുള്ള അധികാരം ജില്ലാ കളക്ടറിൽ നിക്ഷിപ്തമായിരിക്കുന്നു. വിൽപ്പന ആധാരങ്ങളുടെയും കരാറുകളുടെയും രജിസ്ട്രേഷനുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഇന്ത്യൻ സ്റ്റാമ്പ് നിയമം 1899 പ്രകാരമുള്ള അടിസ്ഥാന സ്ഥല മൂല്യം കണക്കിലെടുത്താണ് ഇത് തീരുമാനിക്കുക. ഭൂമി സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന സ്ഥലം, സമീപത്തുള്ള ഗ്രാമത്തിലെ സമാന സ്ഥലത്തിന്റെ വില അല്ലെങ്കിൽ പൊതുസ്വകാര്യ പങ്കാളിത്ത പദ്ധതികൾക്കാണ് സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുന്നതെങ്കിൽ സെക്ഷൻ 2 ന്റെ സബ്സെക്ഷൻ (2) പ്രകാരം നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട നഷ്ടപരിഹാരം സെക്ഷൻ 11 പ്രകാരം നോട്ടീഫിക്കേഷൻ പുറപ്പെടുവിച്ച തീയതി മുതലുള്ള മാർക്കറ്റ് മൂല്യം അനുസരിച്ചുള്ള ഏറ്റവും കൂടിയ വിലയായിരിക്കും നിശ്ചയിക്കുക.

അനുബന്ധങ്ങൾ

1. സാമൂഹിക ആഘാത മേഖലയുടെ വിവരങ്ങൾ
2. ബന്ധപ്പെട്ട് ചർച്ച ചെയ്ത വിവരദാതാക്കളുടെ പട്ടിക
3. SIA ടീം അംഗങ്ങൾ
4. സാമൂഹിക ആഘാത നിയന്ത്രണത്തിനുള്ള സർക്കുലർ വിജ്ഞാപനങ്ങൾ
5. ചോദ്യാവലി

അനുബന്ധം 1

എസ്.ഐ.എ പഠനത്തിനു കീഴിൽ വരുന്ന സ്ഥലങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ

വില്ലേജ്	സർവ്വേ നമ്പർ	വിസ്തീർണ്ണം (ഏക്കറിൽ)
പിണറായി, ചേരികൽ	2/1, 2/2, 2/3, 2/4, 2/5A, 2/5B, 2/6, 2/7, 17/2A, 17/2A, 17/2B, 17/2C, 17/2D, 17/2E, 18/1A, 18/1B, 18/1C, 18/1D, 18/1E, 18/1F, 18/2A, 18/2B	13.62
	ആകെ	13.62

അനുബന്ധം 2

ബന്ധപ്പെട്ട് ചർച്ച ചെയ്ത വിവര ദാതാക്കളുടെ പട്ടിക

1. ഡെപ്യൂട്ടി കളക്ടർ (എൽ.എ), കണ്ണൂർ
2. സ്പെഷ്യൽ തഹസീൽദാർ (എൽ.എ), തലശ്ശേരി
3. ഡയറക്ടർ, സൗത്ത് സോൺ കൾച്ചറൽ സെന്റർ, തിരുവനന്തപുരം
4. വില്ലേജ് ഓഫീസർ, പിണറായി

അനുബന്ധം 3

SIA ടീം അംഗങ്ങൾ

ക്രമ നം.	പേര്	തസ്തിക	വിദ്യാഭ്യാസയോഗ്യത
1	ഡോ. ജി.സുരേഷ്	പ്രോജക്ട് ഡയറക്ടർ	Ph.D
2	ശ്രീ. റിയാസ് കെ. ബഷീർ	പ്രോജക്ട് കോർഡിനേറ്റർ	MBA, B.Tech
3	ഡോ.എസ്. രമാദേവി	ഡൊമെയ്ൻ എക്സ്പേർട്ട്	Ph.D
4	ശ്രീ. സുരായ് കെ. സുരേന്ദ്രൻ	ഫീൽഡ് കോർഡിനേറ്റർ	M.Tech
5	ശ്രീ. ആൽബിൻ എം	ഫീൽഡ് ഇൻവെസ്റ്റിഗേറ്റർ	MBA
6	ശ്രീ. ജോസുകുട്ടി കുര്യൻ	ഫീൽഡ് ഇൻവെസ്റ്റിഗേറ്റർ	MSW
7	ശ്രീ. അമൽ എം.കെ	ഫീൽഡ് ഇൻവെസ്റ്റിഗേറ്റർ	MBA

സാമൂഹിക ആഘാത നിയന്ത്രണത്തിനുള്ള സർക്കുലർ വിജ്ഞാപനങ്ങൾ

13886
14/09/15

GOVERNMENT OF KERALA

Abstract

Revenue Department - State policy for Compensation and Transparency in Land Acquisition - Approved - Orders issued.

REVENUE (B) DEPARTMENT

G.O (Ms) No.485/2015/RD. Dated, Thiruvananthapuram, 23/09/2015.

Read : G.O.(P) No.470/2015/RD dated 19/09/2015.

ORDER

The Right to Fair Compensation and Transparency in Land Acquisition, Rehabilitation and Resettlement Act, 2013 has been enacted with the objective of ensuring just and fair compensation and rehabilitation for the affected families due to compulsory acquisition of land for public purpose. This Act came into force w.e.f. 01/01/2014. The State Government as per G.O. read above has approved Right to Fair Compensation and Transparency in Land Acquisition, Rehabilitation and Resettlement (Kerala) Rules, 2015.

2. Section 108 of the Right to Fair Compensation and Transparency in Land Acquisition, Rehabilitation and Resettlement Act, 2013 provides for framing a state law/policy which provides higher compensation than that calculated under this Act for the acquisition of land so that the affected person or his family or member of his family can opt to avail such a higher compensation under such state policy.

3. Therefore, in order to speed up and simplify the procedures of land acquisition for public purpose, Government are now pleased to approve a state policy for compensation in land acquisition as appended to this order. The important objective of this policy is to conduct negotiations with the land owners and reach consensus on compensation and rehabilitation by the District Level Fair compensation, rehabilitation and resettlement committee (DLFC) and approval of the same by the State Level Empowered Committee (SLEC).

(By Order of the Government)

Dr. Vishwas Mehta
Principal Secretary to Government

To

- The Commissioner, Land Revenue, Thiruvananthapuram
- All District Collectors
- The Public Works /Water Resources/Industries/Power/Transport/
Local Self Government/IT Departments
- The Accountant General (Audit/A&E) Kerala, Thiruvananthapuram
- The Finance Department
- General Administration (SC) Department
- Information & Public Relations (W&NM) Department
- Stock File/Office Copy.

Forwarded/By Order

Section Officer.

Policy of the State of Kerala for compensation in land acquisition

Introduction

The Right to Fair Compensation and Transparency in Land Acquisition, Rehabilitation and Resettlement Act, 2013 has been enacted with the objective of ensuring adequate compensation and Rehabilitation & Resettlement to Land owners whose land are compulsorily acquired by the State for bonafide public purposes. Section 108 of the Act empowers the Government to frame law or policy which provides a higher compensation than calculated under this Act for the acquisition of land and thereby enabling the land owner to exercise option either to avail such higher compensation for Rehabilitation and Resettlement under such policy of the State or to go by the provisions of the Act. Kerala is a State with high population density and whenever Government resorts to acquisition of land for public purpose, families get displaced from their ancestral properties and lose lands which are often their sole livelihood. In order to ensure that immediate relief by providing enhanced compensation and Rehabilitation & Resettlement package to such affected families, Government of Kerala felt the need for framing an adequate policy on the subject.

Objectives

Government aims to ensure the following relief to the land losers through this policy.

1. The land losers are provided with just and reasonable compensation for land acquired, relieving them from the burden of approaching judicial forums for enhancement of compensation.
2. Rehabilitation & Resettlement policy as provided in the Act along with additional packages including employment/stake holdings in eligible cases according to the nature of the project.
3. Disbursement of compensation before taking possession of land and ensuring Rehabilitation and Resettlement packages including infrastructural amenities as provided in the third schedule of the Act within 18 months of the date of publication of DD.
4. Transparency in procedures and less negative impact ensuring the land losers that their socio-economic status does not fall below what it was before the acquisition.

Frame work of the policy

The general provisions of the Right to Fair Compensation and Transparency in Land Acquisition, Rehabilitation and Resettlement Act, 2013 shall apply to all land acquisitions. Social Impact Assessment (SIA) study shall be conducted in projects where it is mandatory and preliminary notification under Section 11 of the Act shall be published after approval of the project by the Expert Committee.

- (1) The Government shall constitute a District Level Fair Compensation, Resettlement and Rehabilitation Committee in every District.
- (2) The District Level Fair Compensation, Resettlement and Rehabilitation Committee shall have the following Members:

-3-

- i) District Collector
- ii) Administrator for Resettlement and Rehabilitation
- iii) Land Acquisition Officer
- iv) Finance Officer
- v) Representative of the Requiring Body empowered to take financial decisions on its behalf.
- vi) Representative of the Local Self Government Institution of the area where the land is situated.

Provided that where the affected area covers more than one district, the District Level Fair Compensation, Resettlement and Rehabilitation Committee of the district, where major portion of the land to be acquired belongs to, shall function as District Level Fair Compensation, Resettlement and Rehabilitation Committee to take action in the matter.

- (3) The District Collector will verify the title deeds, non-encumbrance certificate, basic tax receipt, building tax receipt, possession certificate and other relevant records of each parcel of land to be acquired.
- (4) The District Government Pleader or any other advocate specially authorized by the District Collector in this behalf will scrutinize the title deeds, and other documents relating to ownership and possession and give necessary recommendation to the District Collector.
- (5) The District Collector shall, within 7 days of the preliminary notification under Section 11, send the SIA Report and other relevant documents to the District Level Fair Compensation, Resettlement and Rehabilitation Committee.
- (6) The District Level Fair Compensation, Resettlement and Rehabilitation Committee shall fix the parameters and shall define criteria for categorization of land as per the local needs to fix land value and the same may be approved by the Committee. The Committee should take utmost care in determining the criteria for categorization. There should not be any ambiguity regarding classification. The authority to change the categorization once approved by the District Level Fair Compensation, Resettlement and Rehabilitation Committee shall rest only with the SLEC.
- (7) After categorization of lands, land value shall be arrived at as per the provisions of the Right to Fair Compensation and transparency in Land Acquisition, Rehabilitation and Resettlement Act, 2013 and keeping this as the basis land value and taking into consideration the existing market value of the land make negotiation with the land owners and reach consensus with them on the final land value
- (8) The Committee will finalise the estimate of a fair and reasonable price of land and compensation along with the Rehabilitation and Resettlement package to be given to the affected person/family. The Committee shall ensure that eligible affected family is given Rehabilitation & Resettlement an envisaged in the second and third schedule of the Act.
- (9) The District Level Fair Compensation, Resettlement and Rehabilitation Committee shall send the estimate arrived as above, in Annexures I & II to the State Level Empowered Committee for approval.

-4-

- (10) The Government shall constitute a State Level Empowered Committee which shall have the following members:
 - (i) Chief Secretary
 - (ii) Revenue Secretary
 - (iii) Secretary of the Administrative Department
 - (iv) Law Secretary
 - (v) Finance Secretary

(11) The State Level Empowered Committee shall approve the estimate or return it for reconsideration by the District Level Purchase Committee with suggestions/observations that it thinks fit.

(12) The District Level Fair Compensation, Resettlement and Rehabilitation Committee shall, within 15 days of the receipt of such approval with or without changes, send individual notices to the affected families and affected persons apprising them of the provisions of the law or policy and giving them a date to appear before it on a specified date for the purpose of considering settlement of compensation and resettlement and rehabilitation claims on the basis of the policy.

(13) On the date fixed as above, the District Level Fair Compensation, Resettlement and Rehabilitation Committee shall explain the policy to the affected family or affected person and give them an estimate of the compensation and resettlement and rehabilitation package worked out under the policy.

Provided that the date so fixed may be adjourned for another date for reasons to be recorded, Provided further that the proceedings shall not be adjourned for more than a period of 30 days in all from the first date.

(14) At the proceedings, the District Level Fair Compensation, Resettlement and Rehabilitation Committee shall present the estimated compensation and resettlement and rehabilitation package to the affected family or affected person and explain the terms and conditions of the same,

Provided that the District Level Fair Compensation, Resettlement and Rehabilitation Committee may change the compensation and relief and resettlement package for the benefit of the affected family or affected persons to the extent of 10% in order to arrive at a mutually acceptable settlement. If District Level Fair Compensation, Resettlement and Rehabilitation Committee feels that a higher payment exceeding 10% is absolutely necessary, then the proceedings may be recorded and sent to SLEC for approval.

(15) The affected family or affected persons shall thereupon submit their consent to having their claims settled according to such law or policy of the State instead of settling the same under the Act

Provided that the affected families or affected persons who earlier rejected the negotiated settlement may, by a written application to the Collector, shall choose the option of the State policy at any time before passing the final award under Sections 30 and / or 31.

(16) Upon receiving the consent of the affected person or affected family, the District Level Fair Compensation, Resettlement and Rehabilitation Committee shall submit the consent along with minutes of its proceedings to the Collector for finalizing the conveyance of land in terms of the consent.

-5-

- (17) The Collector, upon receiving the consent, shall cause a Sale Deed in terms of the settlement arrived at in the proceedings before the District Level Fair Compensation, Resettlement and Rehabilitation Committee to be executed and registered between himself and the affected family or affected person.
- (18) The Collector shall ensure that the draft declaration under Section 19 of the Act has been published before proceeding with the execution of the sale deed.
- (19) The designated officer of the concerned project authority will take steps to effect necessary changes in the classification of land through the Taluk Tahsildar on the basis of the copy of the registered deed obtained from the Office of the Sub Registrar.
- (20) The Compensation or package received by the affected family or affected person shall not be subject to income tax or any other levy.
- (21) The compensation and package agreed upon shall be paid into the bank account the details of which shall be submitted by the affected family or affected person along with the consent.
- (22) On completion of the conveyance the Collector shall take possession of the land immediately, provided that the Collector may, on a written application by the affected family or affected person, accord sanction for extension of taking of possession of the land by a period not exceeding 30 days.
- (23) No conveyance made under these rules shall be called in question in any court of law on any ground except that the same was executed by a person other than the one who was competent to do so.

Appendix-I

Check List for District Level Purchase Committee

- 1. Whether the title of the land is clear :
- 2. Whether any Government land is involved :
- 3. Criteria for categorization :
- 4. Criteria for fixing land value :
- 5. Decision of the DLPC :

സാമൂഹ്യ ആഘാത പഠനം - സൗത്ത് സോൺ കൾച്ചറൽ സെന്റർ - പിണറായി വില്ലേജ്

8.	സർവ്വേ നം. ജില്ല	
	ബ്ലോക്ക്	വില്ലേജ്
9.	എത്ര വർഷമായി താങ്കൾ ഈ ഭൂമി/വസ്തു ഉപയോഗിക്കുന്നു?	
10.	വസ്തുവിന്റെ ഉടമസ്ഥാവകാശം	വാടകയ്ക്ക് ☐ സ്വന്തമായിട്ടുള്ളത് ☐ മറ്റുതരത്തിലുള്ളത് ☐ വിശദമാക്കുക.
11.	സ്വന്തമായിട്ടുള്ള വസ്തു ആണെങ്കിൽ ഉടമസ്ഥാവകാശം എങ്ങനെ ലഭിച്ചു?	പാരമ്പര്യമായി കിട്ടിയത് ☐ നേരിട്ട് വാങ്ങിയത് ☐ മറ്റുള്ളവ ☐ വിശദമാക്കുക.
12.	വസ്തുവിന്റെ സ്വഭാവം	ഭൂമി ☐ കെട്ടിടം ☐ ഇവ രണ്ടും അടങ്ങിയത് ☐
13.	വസ്തുവിന്റെ ഉപയോഗം	
	i പാർപ്പിടം ☐	
	ii വ്യവസായികം ☐	
	iii കൃഷി ☐	
	iv തനിക്കുവേണ്ടി ☐	
	v മറ്റുള്ളവ ☐	
	വിശദമാക്കുക	
14.	വസ്തു പണയപ്പെടുത്തി എന്തെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള ലോൺ എടുത്തിട്ടുണ്ടോ?	☐ ഉണ്ട് ☐ ഇല്ല ഉണ്ടെങ്കിൽ, വിശദമാക്കുക.

സാമൂഹ്യ ആഘാത പഠനം - സൗത്ത് സോൺ കൾച്ചറൽ സെന്റർ - പിണറായി വില്ലേജ്

15.	പദ്ധതി ബാധിക്കുന്ന വസ്തുവിന്റെ വിസ്തീർണ്ണം		
	മുഖി (സെന്റ്) കെട്ടിടം (സ്ക്വ.ഫീറ്റ്)	തരം	വിസ്തീർണ്ണം (ചതുരശ്രം)
		നിലം	
		പറമ്പ്	
	പാർപ്പിടം		
	വ്യവസായികം		
16.	പദ്ധതി ബാധിക്കുന്ന പ്രദേശത്ത് ഉൾക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന വസ്തുക്കൾ		
	വസ്തു		വിവരങ്ങൾ
	കെട്ടിടം		
	മരങ്ങൾ		
	ജല സ്രോതസ്സ്		
	ചുറ്റുമതിൽ		
	മൃഗങ്ങൾ		
	ഗോധേ സൗകര്യം		
	മറ്റുള്ളവ (വിശദമാക്കുക)		
17.	പ്രദേശത്ത് നിലവിൽ ലഭ്യമായിരിക്കാൻനിന്നു സേവനങ്ങളും സൗകര്യങ്ങളും		
	സൗകര്യം/സേവനം		ഭൂമി (കി.മീ)
	ആശുപത്രി		
	സ്കൂൾ		
	ആരോഗ്യനാലായം		
	മാർക്കറ്റ്		
	റേഷൻ കട		
	അങ്കണവാടി		
	മറ്റുള്ളവ (വിശദമാക്കുക)		
18.	പദ്ധതിക്കായി തെരഞ്ഞെടുത്തിരിക്കുന്ന വസ്തു വിൻമേൽ നിലവിൽ എന്തെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള തർക്കം നിലനിൽക്കുന്നുണ്ടോ?		☐ ഉണ്ട് ☐ ഇല്ല ഉണ്ടെങ്കിൽ, എന്തു തരം

സാമൂഹ്യ ആഘാത പഠനം - സൗത്ത് സോൺ കൾച്ചറൽ സെന്റർ - പിന്നറായി വില്ലേജ്

19	അവസാനം കരം അടച്ചു വർഷം	
20	നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിയെക്കുറിച്ചുള്ള താങ്കളുടെ അഭിപ്രായം	☐ അനുകൂലം ☐ പ്രതികൂലം
	a. അനുകൂലമാണെങ്കിൽ താങ്കൾ പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന ഗുണങ്ങൾ	
	b. പ്രതികൂലമാണെങ്കിൽ താങ്കൾ പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന അനന്തരഫലങ്ങൾ	
21	താങ്കൾ പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന പുനരധിവാസ നടപടികൾ	

അഭിപ്രായം നടത്തിയ തുള്ളുടെ പേര്, ഒപ്പ്, തീയതി

സെന്റർ ഫോർ മാനേജ്മെന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ്

സാമൂഹ്യ ആഘാത പഠനം

അനുബന്ധം I

1. സ്ഥാപനത്തിന്റെ പേര് :
2. ഈ സ്ഥാപനം നിലവിൽ വന്ന വർഷം :
3. സ്ഥാപനത്തിലെ തൊഴിലാളികളുടെ വിവരങ്ങൾ

ക്രമ നമ്പർ	പേര്	എത്ര വർഷമായി ഇവിടെ ജോലി ചെയ്യുന്നു. (വർഷം, മാസം)	വിഭാഗം	നിലവാരം	ബന്ധപ്പെടുന്ന ഹിസ്റ്ററി	വിദ്യാഭ്യാസ യോഗ്യത	മാസവരുമാനം	എത്ര കുടുംബാംഗങ്ങളുണ്ട് വൈകല്യം/ രോഗം
i.								
ii.								
iii.								
iv.								
v.								
vi.								
vii.								
viii.								
ix.								
x.								
xi.								
xii.								
xiii.								
xiv.								
xv.								
xvi.								
xvii.								
xviii.								
xix.								

സെന്റർ ഫോർ മാനേജ്മെന്റ് ഡെവലപ്പ്മെന്റ്

സാമൂഹ്യ ആഘാത പഠനം

പൊതു വസ്തുക്കളുടെ അവലോകനം

1.	സ്ഥാപനത്തിന്റെ പേര്																
2.	വിലാസം																
3.	ബന്ധപ്പെടേണ്ട നമ്പർ																
4.	സർവ്വേ നം. ജില്ല																
	ബ്ലോക്ക് വില്ലേജ്.....																
5.	എത്ര വർഷമായി ഈ ഭൂമി/വസ്തു സ്വന്തമായി ഉപയോഗിക്കുന്നു?																
6.	വസ്തുവിന്റെ സ്വഭാവം	ഭൂമി ☐ കെട്ടിടം ☐ ഇവ രണ്ടും അടങ്ങിയത് ☐															
7.	വസ്തുവിന്റെ ഉപയോഗം																
i	പാർപ്പിടം ☐																
ii	വ്യവസായികം ☐																
iii	കൃഷി ☐																
iv	തരിശുഭൂമി ☐																
v	മറ്റുള്ളവ ☐																
	വിശദമാക്കുക																
8.	പദ്ധതി ഓടിക്കുന്ന വസ്തുവിന്റെ വിസ്തീർണ്ണം																
	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">തരം</th> <th>വിസ്തീർണ്ണം (ചുവട്)</th> <th>ആകെ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="2">ഭൂമി (സെന്റ്)</td> <td>നിലം</td> <td></td> <td rowspan="2"></td> </tr> <tr> <td>പാമ്പ്</td> <td></td> </tr> <tr> <td rowspan="2">കെട്ടിടം (സ്ക്വയറിറ്റ്)</td> <td>പാർപ്പിടം</td> <td></td> <td rowspan="2"></td> </tr> <tr> <td>വ്യവസായികം</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	തരം		വിസ്തീർണ്ണം (ചുവട്)	ആകെ	ഭൂമി (സെന്റ്)	നിലം			പാമ്പ്		കെട്ടിടം (സ്ക്വയറിറ്റ്)	പാർപ്പിടം			വ്യവസായികം	
തരം		വിസ്തീർണ്ണം (ചുവട്)	ആകെ														
ഭൂമി (സെന്റ്)	നിലം																
	പാമ്പ്																
കെട്ടിടം (സ്ക്വയറിറ്റ്)	പാർപ്പിടം																
	വ്യവസായികം																

സാമൂഹ്യ ആഘാത പഠനം - സൗത്ത് സോൺ കൾച്ചറൽ സെന്റർ - പിണറായി വില്ലേജ്

9.	പദ്ധതി ബാധിക്കുന്ന പ്രദേശത്ത് ഉൾക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന വസ്തുക്കൾ	
	വസ്തു	വിവരങ്ങൾ
	കെട്ടിടം	
	മരങ്ങൾ	
	ജല സ്രോതസ്സ്	
	ചുറ്റുമതിൽ	
	മൃഗങ്ങൾ	
	റോഡ് സൗകര്യം	
	കുറ്റുള്ളവ (വിശദമാക്കുക)	
10	നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിയെക്കുറിച്ചുള്ള താങ്കളുടെ അഭിപ്രായം	☐ അനുകൂലം ☐ പ്രതികൂലം
	a. അനുകൂലമാണെങ്കിൽ താങ്കൾ പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന ഗുണങ്ങൾ	
	b. പ്രതികൂലമാണെങ്കിൽ താങ്കൾ പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന അനന്തരഫലങ്ങൾ	
11	താങ്കൾ പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന പുനരധിവാസ നടപടികൾ	

അഭിമുഖം നടത്തിയ ആളുടെ പേര്, വസ്തു തീയതി

